

IZHAJA VSAK DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9 zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele števe po 5 nvt. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačilno in tožiljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

Za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naredni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisnilna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poslovanjem v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Drinopolje zavzeto v štiridnevem generalnem naskoku.

Velika bitka pri Čataldži. — Essad paša odklonil odhod civilnega prebivalstva iz Skadra.

Generalni naskok na Drinopolje.

SOFIJA 26. (Kor.) Bolgarski brzojavni urad poroča o generalnem naskoku na Drinopolje sledeče: Osmo tundžijska divizija, ki je taborila na južnem sektorju, je zasedla potem ko je zaplenila 20 topov in 8 mitraljez in vjela 300 Turkov, vse sovražnikove pozicije. Ob petih popoldne se je oblegovalna armada približala trdnjavi na 500 metrov in se pripravljala za naskok.

SOFIJA 26. (Kor.) Ob 10 zvečer včeraj je bila situacija pred Drinopoljem sledeča: Na vzhodnem sektorju se je približala bolgarska armada trdnjavi na 200 korakov. Tisoč vojakov je bilo vjetih, 6 mitraljez, 21 topov, med temi 7 brzostrelnih topov, je bilo zaplenjenih z vsu municijo. Strahovit boj se je pričel ponoči za utrdbo Tokatbača na južnem sektorju. Na severozapadnem sektorju so Bolgari zasedli utrdbo Ekmetšila.

CARIGRAD 26. (Kor.) Včeraj so se vršili srđiti boji okoli Drinopolja. Bolgarska infanterija je napadla turške predstraže, ki so se umaknile za glavno linijo.

Vzhodna fronta padla.

CARIGRAD 26. (Kor.) Že 48 ur se vrši pred Drinopoljem strahovita bitka. Po silni kanonadi, ki je trajala dolgo časa, so Bolgari napadli turške predstraže pred utrdbami, ki so se morale kmalu umakniti za obrambno linijo. Sedaj se vrše na vzhodni fronti strašni boj.

SOFIJA 26. (Izv.) Med prebivalstvom vlada radi generalnega naskoka na Drinopolja in krvavih bojev na Čataldži, velikansko vznemirjenje. Dopoldne je došlo poročilo, da sta padli utrdbi Ajvas Baba in Kadkas Tablja, ki sta bili zavzeti po silnem bombardiranju s šrapneli. Generalni naskok se nadaljuje. Poznejše vesti zatrjujejo, da so padle tudi utrdbe Ajdži-Oglu, Jildic-Tablja in Toprlotu. S tem je bila zgubljena vsa vzhodna fronta.

SOFIJA 26. (Kor.) Danes dopoldne je padla po silno krvavi bitki vsa vzhodna fronta drinopoljske trdnjave v bolgarske roke. Turki so zapustili utrdbe Ajvas-Baba, Ajdžiloglu, Restenlik, Kuručešme, Jildic-Tablja. Bolgarska pehota je zaplenila vse topove teh utrdb.

Mesto zažgano.

SOFIJA 26. (Kor.) Turki so zažgali vse zaloge v Bašjuku, Kemerju, Hadirliku, Hajku in Karagkeju, arzenal, artilerijsko zalogo, malo vojašnico v Janik Tisla, neko bolnišnico in vojašnico v severnem delu mesta. Mesto gori na več krajih in prebivalstvo divja kakor blazno na vse kraje.

Drinopolje padlo.

SOFIJA 26. (Kor.) Po informacijah iz neuradnih virov je danes odkorakal neki bolgarski regiment v Drinopolje.

SOFIJA 26. (Kor.) Iz verodostojnega vira se poroča, da je bolgarska kavalarija danes popoldne zasedla Drinopolje.

SOFIJA 26. (Kor.) Uradno se poroča: Bolgari so danes zavzeli Drinopolje.

SOFIJA 26. (Kor.) Agence telegraphique bulgare poroča: Poveljnik drinopoljske posadke, Sukri paša, se je danes ob dveh popoldne udal s svojo armado bolgarskemu poveljniku, generalu Ivanovu.

SOFIJA 26. (Izv.) Po tukajšnjih poročilih, je dospela sedaj v Drinopolje že cela osma divizija. Sukri paša se je po popolnem porazu nazadnje upiral le še na utrdbah zapadnega sektorja.

SOFIJA 26. (Kor.) General Ivanov je sporočil generalissimu Savovu brzojavno kapitulacijo Sukri paše in njegovega generalnega štaba. Jutri se vrši slavnostni pohod generala Ivanova v mesto. Po celi Bolgari se vrše jutri slavnostne daritve za padle junaške bolgarske in srbske vojake.

BELGRAD 26. (Srbski tiskovni urad „Edinosti“). Boj za Drinopolje, je trajal skupno štiri dni, noč in dan. Zavezniška armada je prodirala med strašno kanonado. Naposled je, kakor se uradno poroča, Sukri paša ponudil generalu Ivanovu kapitulacijo, ki je bila sprejeta.

SOFIJA 26. (Izv.) Kakor zatrjujejo v bolgarskih vojaških kroglah, se je bolgarsko

virovno poveljništvo le težko odločilo za naskok, ker je vedelo, da bo naskok zahteval mnogo žrtev. Končno je kralj dal svoje dovoljenje. Včeraj ob pol 1 zjutraj so se oglasile na celi črti trobente, ki so naznanile generalni naskok. Bolgarske izgube so velikanske.

SOFIJA 26. (Izv.) V mestu vlada velikansko navdušenje. Na drinopoljskih utrdbah so razobešene bolgarske zastave. Generalni naskok na Drinopolje, katerega so izvršile bolgarske in srbske čete z neopisnim junaštvom, je zahteval velikanske žrtve. Turška artilerija se je branila z občudovanja vredno hrabrostjo. Zlasti velike uspehe je imela srbska težka oblegovalna artilerija na južni in na zahodni strani, ki je uničila več turških baterij.

Brzojavke iz glavnega taborišča oblegovalne armade poročajo, da je nudilo Drinopolje danes zjutraj neopisni pogled. Cela pianjava, na kateri leži mesto, je odsevala v žarečem svitu. Mesto gori na vseh krajih. Bolgari in Srbi so vdrl v goreče ulice. Prvi je bil bolgarski 23. pešpolk.

SOFIJA 26. (Izv.) Drinopolje je od bolgarskih in srbskih čet že zasedeno. Za 23. bolgarskim pešpolkom, ki nosi ime Ščipanskega polka, je sedel jambolski polk, nato rodopski polk, za njim konjenica in topničarstvo.

Srbi prvi udril v drinopoljske ulice.

SOFIJA 26. (Izv.) Uradno se poroča: Danes zjutraj se je po strašnem boju zadnjih dni nahajala cela vzhodna fronta v bolgarskih rokah. Od vzhoda je pričela prodirati armada kar v mesto.

Kavalarija, ki je obstojala skoro iz samih Srbov, je prva udrila na ulice. Na čelu te kavalarije je jahal srbski major Petar Živković.

Prebivalstvo je ob pogledu kavalarije divje begalo na vse strani. Vrh tega so neprestano eksplodirale razne smodniške zaloge. Sukri paša je dal zažgati vsa javna in vojaška poslopja.

Šele okoli poldne so bili vsi fortii v rokah združene bolgarsko-srbske armade in ob dveh popoldne je Sukri paša izročil sabljo generalu Ivanovu in predal sebe, svoj generalni štab in vsu posadko.

Takoj po padcu trdnjave sta bila imenovana mestni komandant in šef garnizije in obenem tudi napravljen mir. Mesto je sedaj popolnoma mirno.

Velikansko navdušenje v Sofiji.

SOFIJA 26. (Kor.) Poročila o pohodu Bolgarov v Drinopolje, se razširjajo tu kakor blisk po vsem mestu. Navdušenje je velikansko. Kakor bi trenil, so bile vse hiše v zastavah. Pred vojnim ministrstvom stoji velikanska množica ljudstva, ki nestrpno pričakuje nadaljnjih poročil.

SOFIJA 26. (Kor.) Bolgarsko zmago pri Drinopolju je naznanilo tu 21 topovskih strelcev. Kakor bi trenil so bile ulice polne tisočev in tisočev ljudstva. Zvonovi neprestano zvone.

SOFIJA 26. (Kor.) Ministrski predsednik Gešov je odposlal generalissimu brzojavko, v kateri se zahvaljuje hrabri armadi za siljati vseh pred Drinopoljem. Siljajna zmaga pri Drinopolju je časten zaključek vojne.

General Savov je Gešovu takoj brzojavno odgovoril. V brzojavki povdarja, da se je sleherni vojak, od navadnega prostaka do generala, trudil, da izpolni nalogo in ukaze kralja in vlade. Naša armada je izvršila svojo dolžnost napram kroni in domovini.

Velike srbofilske manifestacije v Sofiji.

SOFIJA 26. (Uradno.) Tu je prišlo danes popoldne do velikanskih manifestacij pred srbskim poslaništvom. Poslanik Špaljković se je s solzami v očeh zahvaljeval za manifestacije.

Ljudstvo se je kakor instiktivno pokazalo v pravi luči. Nič več ni onega srbofilstva, ki je vladalo zadnje dni in se je pojavilo v zadnji seji bolgarskega sobranja. Bolgarski narod si je dobro v svesti velike pomoči srbske armade in v svesti si je tudi, da Drinopolje brez Srbov ne bi nikdar padlo v bolgarske roke.

Iluminacija v Belgradu.

BELGRAD 26. (Kor.) Poročilo o zavzetju Drinopolja je tu vzbudilo velikansko navdušenje.

BELGRAD 26. (Izv.) Mesto je v zastavah. Zvečer je bila slavnostna iluminacija. Po ulicah se je pomikala nepregledna množica ljudstva z godbami na čelu. Pred poslaništvu balkanskih zaveznikov se vrše velikanske manifestacije.

Vest o zmagi v ruski dumi.

PETROGRAD 26. (Kor.) Tekom današnje seje ruske dume je dobil predsednik dume brzojavko „Petrograjske brzojavne agenture“ o padcu Drinopolja. Vest se je bliskoma raznesla med poslanci in je vzbudila velikansko navdušenje.

Poslanec kneza Guelanija, ki je ravno govoril, je naprosil poslanec Krupenski, naj mu odstopi prostor na govorniški tribuni. Krupenski je stopil na tribuno in sporočil poslancem bolgarsko zmago. Poslancev se je polastilo nepopisno veselje, poslanec v zbornici in na galeriji ni hotelo ponehati.

PETROGRAD 26. (Kor.) Po sporočilu o zmagi sta došla predsednik bolgarskega sobranja dr. Danev, ki se ravno mudi v Petrogradu in bolgarski poslanik Bobčev, v dumo. Takoj ko sta stopila na kuloarje dume, je predsednik sejo prekinil. Poslanci so z nepopisnim navdušenjem pozdravili Daneva in Bobčeva, ju vzdignili na rame in nosili v triumfu naokolu. — Nato se je predsednik dume podal z bolgarskima gostoma v zbornično pisarno, kjer sta neprestano odmevali ruska in bolgarska himna. Več poslancev je govorilo. Dr. Danev je imel navdušen zahvalni govor. Poslanec Krupenski je vzdignil časo na zdravje srbske armade, ki se nenavadno hrabro vdeleževala bitke na strani Bolgarov. Predsedstvo dume je bolgarska gosta med viharimi ovacijami pri njih odhodu spremeniilo do vrat.

Veseli v Pragi.

PRAGA 26. (Izv.) Povodom padca Drinopolja so se vršile danes v Pragi in mnogih mestih po Češkem velike manifestacije. Praga je bila zvečer iluminirana. Mnoge hiše so v zastavah.

Kralj odšel v Drinopolje.

SOFIJA 26. (Kor.) Kralj Ferdinand je v spremstvu prestolonaslednika Borisa in princa Cirila odpotoval v Drinopolje.

VELIKA BITKA PRI ČATALDŽI.

SOFIJA 26. (Kor.) Pri Čataldži se je vnela krvava bitka, ki še vedno traja.

SOFIJA 26. (Kor.) O bitki pred Čataldžo se poroča: Bolgari so predvčerajšnjem dopoldne uničili predstražo neke turške divizije, nakar je bolgarska infanterija prešla v generalni naskok in zasedla vasi Telepes, Indjes, Džubaču in Serbeli. Turki se neprestano umikajo.

CARIGRAD 26. (Kor.) Vojno ministrstvo je izdalo o bitki pri Čataldži sledeče poročilo: Včeraj popoldne je bolgarska artilerija otvorila pod Čataldžo strašovitno kanonado na turške pozicije. Bombardiranje je trajalo do večera.

CARIGRAD 26. (Izv.) Bitka na levem krilu se je nadaljevala še celo današnje noč. V Carigradu se sliši neprestano pomenje topov onih turških ladij, ki se vdeležujejo velike bitke na turški strani. O bojih na desnem krilu dosedaj še niso dospela nobena poročila.

Skadrsko vprašanje.

DUNAJ 26. (Izv.) Iz dunajskih diplomatskih krogov prihaja sledeče situacno poročilo: Ker so se veselele zjedinitve glede določitve severnih in vzhodnih mej nove Albanije, je veleposlaniška reunija sklenila, da se predlaga kolektivna demarša v Belgradu in na Cetinju glede ustavitve vojnih operacij pod Skadrom in v Albaniji in odpoka srbskih čet iz Albanije. Za to so glasovali zastopniki vseh velevlasti in poslanike velevlasti v Belgradu in na Cetinju so že dobili tozadevna pooblastila, le poslaniška Rusije še nista dobila nobenih instrukcij. Če tudi ta demarša ne bo zalegla in bo Črnagora vseeno nadaljevala z obleganjem Skadra, potem je pričakovati, da bo Avstrija ukrenila proti Črnigori vse korake, ki se ji bodo zdeli primerni.

BELGRAD 26. (Izv.) Srbska vlada dosedaj še ni dobila nobenega obvestila o sporazumu velevlasti glede Albanije, pač pa je dobila informacijo, da pripadejo Djakovica, Peč, Prizren in Debar Srbiji, Skader pa Albaniji. Črnagora dobi vso okolico okoli Skadra in Primorje od Črnogorske meje do Lješa.

Essad paša odločno proti odhodu civilnega prebivalstva iz Skadra.

CETINJE 26. (Uradno) Po intervenciji zastopnikov velevlasti pri Črnogorski vladi, naj dovolj Črnogorska vlada odhod vsega civilnega prebivalstva iz Skadra, je odposlal prestolonaslednik Danilo k Essad paši posebnega parlamenterja, ki je Essad paši sporočil, da dovoljuje Črnogorski kralj vsemu civilnemu prebivalstvu prost odhod iz mesta tekom 50 ur. Essad paša je odgovoril pismo, da se zahvaljuje za plemenitost, da pa ponudbe pod nobenim pogojem ne more sprejeti, ker nima za to dovoljenja svoje vlade.

Kralj Nikola bo nadaljeval z bombardiranjem Skadra.

BELGRAD 26. (Izv.) Iz Cetinja se poroča: Kljub temu, da je Essad paša odklonil odhod civilnega prebivalstva iz Skadra, se je Črnogorsko poveljstvo sklenilo ravnati 3 dnevnega določenege roka za odhod prebivalstva.

Ko mine ta rok, bodo Črnogorci in Srbi nadaljevali z bombardiranjem mesta, ki se prične že v soboto. Črnogorska vlada upa, da pade Skader najpozneje do ponedeljka.

Nova mirovna pogajanja.

LONDON 26. (Kor.) Ker so se velevlasti zjedinitve glede severne in vzhodne meje nove Albanije, je napovedana Greyjeva akcija v Črnigori nepotrebna.

RIM 26. (Kor.) Včeraj je došlo v San Remo v italijanski Rivieri več odličnih Bolgarov in Srbov, ki so se nastanili v večjih hotelih. Domneva se, da gre za predpriprave za nova mirovna pogajanja.

MILAN 26. (Kor.) Turinska „Stampa“ potrjuje vest, da se bodo nova mirovna pogajanja vršila v San Remu ob italijanski Rivieri. Nekateri zastopniki balkanskih držav so že sklenili pogodbo glede najema prostorov v hotelih.

Pogreb grškega kralja.

Bolgarski in srbski kralj na pogrebu.

ATENE 26. (Kor.) Grška vlada je dobila uradno obvestilo, da se bolgarski in srbski prestolonaslednik kakor tudi srbski in bolgarski kralj vdeležuje pogreba pokojnega grškega kralja Jurija, ki se vrši dne 2. aprila.

Berchtold v avdijenci.

DUNAJ 26. (Izv.) Cesar je sprejel danes zunanjega ministra grofa Berchtolda v daljši avdijenci.

Podržavljenje ljubljanske policije.

LJUBLJANA 26. (Izv.) Sedaj je definitivno določeno, da prevzame država ljubljansko policijo s 1. aprilom. Policijski ravnatelj postane grof Küniel. Od mestne policije prevzame država 52 mož.

Cuvajeva stranka v razzulu.

ZAGREB 26. (Izv.) V hrvaški vladni stranki je nastala huda kriza. Kakor znano, je sklenil bivši poslanec Nikolić z nekaterimi svojimi somišljeniki odposlati na kralja memorandum, v katerem prosi za ohranitev komisarijata na Hrvaškem. Drugi člani hrvaške vladne stranke so kljub svojemu mameluštvu energično protestirali proti Nikolićevemu koraku, ki je protustaven in protinaroden. Zagrozilo so celo, da izstopijo iz vladne stranke, če se to v resnici zgodi. Neposredno predno se sestane ogrska zbornica, bodo imeli vladni hrvaški delegati svojo sejo, na kateri bodo protestirali proti Nikolićevemu stališču in zavzeli svoje stališče proti tej akciji.

Ministrska kriza v Avstriji.

PRAGA 26. (Izv.) Poslanec Udržal naznanja v svojem glasilu „Venkov“, da ima izvrstne informacije, da pride takoj po rešitvi mednarodne krize do ministrske krize v Avstriji. Sicer ne gre za izpremembo siste-

ma, ampak le za izpremembo oseb. Vodilni politični krogi so namreč nezadovoljni z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom, ker je preokoren in žele moža, ki bo bolj spretno deloval v smislu zunanjega ministristva.

Stavka v reški ladjedelnici.

REKA 26. (Kor.) Izprto delavstvo ladjedelniške akcijske družbe Ganz & Comp. „Danubius“ na Reki je sklenilo, da se ne vrne v tovarno, dokler podjetje ne ugodni vsem delavskim zahtevam. Ravnateljstvo je izdalo na delavstvo poseben oklic, v katerem izjavlja, da bodo vsi oni delavci, ki ne pridejo do petka, 28. m. na delo, odpuščeni iz službe. Zaupniki delavstva so izjavili, da delavstvo vstraja na svojem dosedanjem stališču.

Češko-nemška spravna pogajanja.

PRAGA 26. (Izv.) Jutri se zopet vrši seja češkega in nemškega odseka za spravna pogajanja. Slo bo za to, da se proti aktiviteti novih določb deželnega reda dovoli sanacija deželnih financ. Nemci zahtevajo, da se ustanove nacionalne kurije v deželnem zboru, pomozni številni deželnih odbornikov na 14, da se deželni odbor narodno sekcijonira in vpelje narodni ključ za proračun. V kompromis pride tudi vprašanje regulacije učiteljskih plač in pokritja stroškov. Politični krogi zatrjujejo, da so šance za sporazum zelo ugodne.

Železniška nesreča na Ogrskem.

RIMA SZOMBAT 26. (Kor.) V bližini Tiszolobza je zadel neki tovorni vlak v osebni vlak, ki je prišel iz Rime Szombata. Trije tovorni vozovi so bili popolnoma uničeni. Več vozov osebnega vlaka je skočilo s tira. Pomozni zavijač osebnega vlaka je zadobil smrtne poškodbe, za katerimi je takoj umrl. Dva pomozna zavijača in trije civilisti so bili nevarno ranjeni.

Velika poplavljenja v Ameriki.

NEW-YORK 26. (Kor.) Iz Ohio in Indiana prihajajo poročila o velikanskih poplavljenjih. Bati se je, da je mnogo ljudi izgubilo življenje. V Daytonu, kjer stoji na ulicah voda že več metrov visoko, so potegnili iz valov dosedaj že 40 oseb. V Joungtonu (država Ohio) je radi ustavljenja del v tovarnah 25.000 delavcev brez kruha. V mnogih krajih so razdejani železniški mostovi. V Delavare (Ohio) je bilo dosedaj odplavljenih nad 200 hiš.

SPRINGFIELD 26. (Kor.) Povodenj je razdrila v bližini Piqua nasip. Pri tej priliki utonilo 400 oseb.

Tripolitanska komedija.

RIM 26. (Kor.) „Agenzia Stefan“ poroča iz Tripolisa: General Lequis je včera popoldne zasedel Hkto. Sovražnik je zapustil mesto brez posebnega odpora.

Na dan z resnico!

I.

V včerašnji številki smo prinesli polemičen članek (pisan izven uredništva), ki se o jstro in rezko obrača proti dvema člankoma, ki ju je priobčil praški docent dr. Rostohar v praški „Union“-ki, kjer pletira avtor za to, da bi se Slovenci nekako osamosvojili od jugoslovanskega gibanja in se uveljavljali samo le kakor Slovenci.

Za vsebino, za tendenco in za ton včerašji priobčenega članka — v kolikor je oseben proti dr. Rostoharju — mora seveda nositi odgovornost naš dopisnik sam. Izjavljamo pa odkrito, da se tudi mi ne moremo strinjati z idejami in mislimi, ki jih je razvijal članek v praški „Union“. Kajti to je nauk separatizma, postavljanja ograj med posamičnimi jugoslovanskimi plesemi, program cepljenja in s tem slabenja našega. In da tega programa res ni koncepirala dobrohotnost do Jugoslovancev in tudi ne speci-

jalno do nas Slovencev, za to govori pač dovolj prepričevalno že dejstvo samo, da je to program, po katerem deluje avstrijski režim od nekaj po tisti znani svoji devizi: divide et impera!

To je tisti program, iz katerega se je izcimilo prizadevanje naših vladajočih krogov, da bi konstruirali pojm posebne bosenske narodnosti in samosvojega bosenskega jezika. Bosenski Hrvatje in Srbi naj bi pozabili, da so del hrvatskega, oziroma srbskega naroda, odpovedali naj bi se narodni skupnosti, postali naj bi narodna individualiteta za-se in potem se že da poskrbeti tako ali tako — saj je arzenal sredstev za take namene neizmeren — da se ta novi „narod“ zagriže v brambo svoje individualnosti. Čim bi se protislovanskemu režimu to posrečilo, doseženo bi bilo, kar je ravno cilj temu režimu: medsebojne borbe v Slovanah naj le-te slabe in jim odjemljejo odporno silo proti prodiranju tujinstva v našo jugoslovansko posest!

Saj je isto sredstvo prineslo tudi zano veliko nesrečo za vseh nas na jugu monarhije: tisti usodni spor med Hrvati in Srbi! Ni došel ta spor iz mišljenja in čustvovanja naroda, ampak tujinstvo ga je zaneslo med obe jugoslovanski plemeni ter ga netilo z inferjhalno spretnostjo.

In zakaj so morali Hrvatje in Srbi pretrpeti dobe Rauchov, Tomašičev, Cuvajev? Zakaj je bila Hrvatska kaznovana s suspendiranjem ustave, z najtežjim absolutizmom, s preventivno cenzuro, z brutalnim dušenjem vsakega svobodnega diha, z ukratenjem vseh dobrot ustavnega življenja in končno s komisarjem? Zato, ker se je narod na srbski in hrvatski strani osvestil in pogodil pravo, ker je, spoznavši, da je z medsebojnimi klanjem, s to slepoto svojo, le olajševal delo tujinstva, proračunjeno v njegovo pogubo, da je bil ubijalec — samega sebe: sklenil račune z dobo te usodne svoje zmote in začel novo življenje skupnega dela za skupno bodočnost. Vsled nastopivšega spoznanja se je javno življenje na Hrvatskem nepričakovano hitro konsolidiralo, prenehala je tista zastrupljenost v strankarskih borbah, odprle so se oči, da je narod začel gledati v cilj in si podal preko strankarskih razlik roko za delo v doseg skupnega cilja.

S tem je bilo izbito sovražnemu režimu najizdatneje orožje iz rok.

Separatizem in cepljenje sta sekala rane, oživila zavest o skupnosti jih ozdravila sedaj. Prenehanje srbsko-hrvatskega spora je zmešalo koncept naših sovražnikov. Zato — kazen.

A sedaj naj bi se mi Slovenci puščali zavajati v isto zmoto, v isti greh, ki se je tako ljuto maščeval nad Hrvati in Srbi v tej monarhiji?! Nameni dra. Rostoharja utegnjejo biti dobri in mi mu ne bi hoteli delati krivice s trditvijo, da so slabi, toda dejstvo ostaja, da bi sovražnik lažje obracunjal z nami, čim bi bili brez moralne in kulturne opore — kajti mi stremimo le po kulturnem in narodnem ujedinenju, dočim ni nikdo med nami tako blazen, da bi mislil na politično in državno ujedinenje naše s slovanskimi plesemi na Balkanu.

Zato odklanjamo najodločneje ideje in misli, ki jih je predložil dr. Rostohar slovenski javnosti v svojem članku v praški „Union“, in ki jih je včerašnji naš dopisnik tako odločno zavrnil. Dr. Rostohar pa je v svoji reviji „Napredna misel“ še konkretnje in odločneje razvil te svoje ideje. Ker pa tu tudi napram sedanjim borbam na Balkanu priporoča slovenskemu narodu stališče, ki bi ga mogla le slepota na naši strani akceptirati in ker razpravlja še posebno o razmerju Slovencev do habsburške monarhije v smeri, ki odločno zahteva korekture od naše strani, hočemo v prihodnjem članku posebej reagirati na izvajanja dra. Rostoharja v „Napredni misli“ pod naslovom: „Na dan z resnico!“

Obiskujemo jih po zimi, ko vladajo v njih snežne nevihte in grozni orkani, tuleči kakor pekle in noseči na poti in jarke globoke zamete.

Tedaj so podobne kraljestvu grobov. In lačni, ropoželjni volkovi se plazijo po belem snegu, samo njih oči se blišče v temini.

Gorje popotniku, ki zalde ponoči ob taki nevihti!...

Bilo je v taki noči — na predvečer Kristovega rojstva v gorski vasi R. V koči deda Laske je pričakovala družina z veliko nestrpnostjo vrnitve Klime. Klim, sin starega Laske, je bil odšel zjutraj v Mjelnik, da nakupi božičnih daril za mater, svojo mlado ženo in dveh otroka. Priti bi bil moral najpozneje o mraku; medtem se je bilo stemnilo, noč je legla na zemljo, a še vedno ga ni bilo...

Kako preteče in grozno divja vihar! Buta ob okna, stresa dur in raznaša slamnato streho...

Skoro bi menil, da so roparji napadli kočjo in da hočejo siloma vdreti vanjo.

In domačim mre srce od nemira in strahu. Ob vsakem vdaru na okno prisluhuje mlada žena, ali ni morda Klim, ki prihaja.

Avstrija in katoličani v srbsko-albanskih krajih.

Avstrijska vlada si je že od nekaj lastila pokroviteljstvo nad katoličanstvom Albanije in sosednjih pokrajin; sedaj pa, ob vesteh, da so črnogorski vojaki, sfanatizirani od pravoslavnihih popov, grozotno umorili franciškanskega patra Pallča in prisilili nekaj posvetnih Albancev k prestopu v pravoslavje, prihaja polagoma zopet na tapet vprašanje, ki je Avstriji toli pri srcu.

Ni možno, da bi se avstroogrski vpliv in pokroviteljstvo v novo nastajajočih deželah vzdržala v dosedanji meri, a ker te meje še niso določene in še ni priznana nova vlada, se Avstrija opira na svoje stare pravice in hoče čim najbolj izkoristiti, da si utrdi stališče za vse bodoče čase. Mnogo govori v tem oziru zanimivo dejstvo, da je Avstrija izrecno zahtevala od Srbije, ko jej je priznala Djakovicu, da mora zajamčiti za vse večne čase katoličanom vse pravice in svobodo.

Zdi se (in dunajski listi zatrjujejo to odločno), da hoče Avstrija na vsak način ostati pokroviteljica v onih kolikaj albanskih krajih, ki bi postali del Velike Srbije; istotako pa se zdi, da hoče avstroogrska vlada srbsko obvezati, da se ne bi pogajala z Vatikanom za konkordat, ampak da bi z njo uredila uprašanje varstva katoličanov.

Ni misliti, da bi srbska vlada priznala to zahtevo za pravilno in tudi za tamošnje katoličane bi bil tudi najslabše formuliran konkordat bolji nego varstvo od druge strani; vendar pa treba poudariti, da se že nekoliko časa ničesar več ne čuje, da bi Srbija nameravala poslati v Vatikan svoje delegate, ki bi sklenili konkordat. To se seveda lahko tolmači, ali da Srbija še ne smatra trenutka ugodnim za sklenitev konkordata, ali pa Vatikan sam želi še počakati, da se razmere na Balkanu konsolidirajo, ali pa — kar ni izključeno — da se srbska vlada „za voljo ljubelega miru“ najprej dogovarja z Dunajem.

Hvalevredno je napredno in tolerantno mišljenje srbske vlade, ki hoče pustiti vsakemu svoje, a onemu, ki še nima, dati, kar mu gre.

Vsekako pa se bo — kakor rečeno — srbska vlada bržkone držala stališča, da je v prvi vrsti Rim poklican za sklenitev konkordata za varstvo katoličanov v novi povečani Srbiji.

Za občinske volitve.

Ne zamudite reklamacij!

Pcudarjali smo že toliko in tolikokrat, kolikoga pomena za končni izid volitev je do vseh podrobnosti natančno izvedeno reklamacijsko postopanje, ki mora zagotoviti stranki prav zadnjega njenega pristaa, da jej ne gre v izgubo, in ki obenem tudi poskrbi za to, da nasprotnik ne more spraviti na volišče ljudi, ki nikdar in nikoli ne bi meli volilne pravice, ko bi šlo po pravici. Na dve strani gre torej reklamacijsko delo: na ojačenje svojih lastnih in na oslabitev nasprotniških vrst. Vsak naš človek, ki ima lastnosti, ki jih predpisuje zakon kot predpogoj za volilno pravico, mora tudi imeti to pravico, ne sme je pa izvrševati noben naš nasprotnik, ki je v resnici nima te pravice.

Pred vsemi pa je treba, da se vsak prepriča, ali je vpisan v volilnem imeniku in ali je pravilno vpisan. To je sedaj glavna stvar in nihče naj ne odlašaj s tem najpotrebnejšim časom!

Volilski imeniki so na razpolago v glavnem volilnem lokalu v Narodnem domu in vseh volilnih lokalih, sedežih volilnih odborov in sicer:

Za mestne volilne okraje:

Za I. okraj (Sv. Vid): „Konsumno društvo“ „Alla nuova Stazione“ v ulici Lazzaretto vecchio 31.

Toda ne, Klima ni, samo vihar divja... In, o Bog, kako je temno!

Otrok, ki je bil legel v bližino ognjišča, kjer se kuhajo jedila za praznike, joka, prestrašen od besnega vetra.

„Tiho, otrok... tiho... Oče pridejo in prinesejo igrače...“

Otrok se je pomiril ob teh besedah, vprl še vedno zasolzene oči v mater ter vprašal: „Oče?... Igračke?“

„Igral... igral... Da, igral se boš Gačko... oče pridejo...“

Ona mu je pokazala vrata, ki so se stresale in stokale vsled nevihte.

V kotu pa vzdihuje od starosti in trudnih misli potrti ded Laska. Misli na Klima in ječi bolestan, kajti ta zakasnitev ne napoveduje ničesar dobrega. Gore so polne zverin, noč grozna, snežni metež ne premeha... Ali niso minole zime požrili volkovi Govanovega hlapca tik vasi, in ali ni bilo troje drugih ljudi zasneženih v zametih?... Krvooločnih zverij ne manjka v tej bedni Turčiji!...

Laska je skrival nemir globoko v notranjosti in si ni upal več zastokati, da ne bi prestrašil jokajoče sinuhe in otroka.

„Kaj pa stokate in jočete?“ je vprašala

Za III. okraj (Novo mesto): „Tržaško podporno in bralno društvo“, ulica Torre bianca 41, I. nadst.

Za IV. okraj (Nova mitnica): Prostor „Narodne delavske organizacije“, ulica Sv. Frančiška št. 2, I.

Za V. okraj (Stara mitnica): gostilna Conte Verde pri voglu ulic Rosseti in Piccardi.

Za VI. okraj (Sv. Jakob): „Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu (nasproti cerkve).

v konsumnem društvu „Jadran“ (ulica Industria); v gostilni Štrancar (ulica Giuliani).

Za okoličanske volilne okraje:

I. okraj: Sv. M. Magd. Spod: „Konsumno društvo“ na Kolonkovcu. Sv. M. Magd. Z.g.: „pri Tirolcu“.

Škedenj: „Gospodarsko društvo“.

II. okraj: Sv. Ivan: „Konsumno društvo“ (začasno). Kolonja: „pri starem Matevžu“.

Lonjer; „Gostilna pri Županu“. Rocol: „Gospodarsko društvo“.

III. okraj: Rojan „Konsumno društvo“. Barkovlje: „Obrtnijsko društvo“ (Nar. dom).

Opčine: „Konsumno društvo“, (ob delavnikih od 7 do 9, ob nedeljah in praznikih od 1 do 8 zvečer). Bane: „Konsumno društvo“.

Prosek: društveni prostori „Hajdriha“ in Sokola.

Bazovica: pri g. Andreju Grgiču hšt. 97.

Trebnje: Gospodarsko društvo. Sv. Križ: pri g. Ivanu Košuta hšt. 6.

Pozivljamo torej pred vsemi zaupniki, da natančno pregledajo volilne imenike, prav tako pa tudi vse posamezne naše volilce, da sami v najkrajšem času stopijo do volilnega lokala v svojem volilnem okraju, oziroma tudi v glavni volilni lokal v „Narodnem domu“ in da se tamkaj na lastne oči prepričajo, ali so vpisani in ali so pravilno vpisani v volilnem imeniku.

Volilni odbori imajo na razpolago vse potrebne tiskovine za reklamacije in podajajo tudi vsa pojasnila v zadevi reklamacij.

Pozivljamo vse volilce, naj nikar ne odlašajo in naj se čim prej prepričajo o vpisu, kajti pozneje se delo tako nakopiči, da ga ne bo mogoče zmagovati. Torej začnite takoj, da nazadnje ne bo prepozno.

Zaupniški sestanki v mestu.

Volilci IV. mestnega okraja imajo v petek dne 28. t. m. ob osmi uri zvečer sestanek v prostorih „Narodne delavske organizacije“ v ulici Sv. Frančiška št. 2.

Zaupniški sestanki v okolici.

Za Rocol: v nedeljo, dne 30. t. m., ob 4 popoldne v „Gospodarskem društvu“.

Kaj je potrebno za reklamacijo?

Kdor ima vse lastnosti, ki jih predpisuje zakon kot predpogoj za volilno pravico, pa v zveč temu ni vpisan v volilnem imeniku, mora reklamirati volilno pravico zase in dokazati, da ima vse one lastnosti, ki jih predpisuje zakon.

Dokazati je treba:

I. Za IV. mestni in II. okoličanski volilni razred:

1., da je dotičnik avstrijski državljan;

2., da je pred dnem razpisa volitev (dne 3. marca t. l.) dovršil 24 let;

3. da je bival na dan razpisa volitev vsaj tri leta že v Trstu (za IV. mestni volilni razred) ali v okolici (za II. okoličanski volilni razred).

Za prvo dvojico je najboljši dokaz v ojaška knjižica; kdor pa ni bil vojak,

temno, a naenkrat mu je padlo kakor kamen na prsa in tudi sam je glasno zajokal.

Nekdo je odrihal vrata.

Vstopila je stara Laskova žena. Vračala se je iz cerkve, kjer je prižgala svečo svetemu Minu, da obvaruje njenega sina nesreče.

„Ali ga še ni tu?“ je vprašala prestrašena.

Namesto odgovora so se potočile mladi ženi solze.

„Sveti Bog, kaj je neki z mladim?“ je stokala starka in stopila pred podobo, kjer je gorela lučka.

In tam je udarjala neprestano s čelom ob tla in ni nehala delati križa.

In v kotlu z jedili vre veselo, ali vsi so pozabili nanj.

Polnoč se bliža... Nihče se ne upa ganiti.

Ogenj začena pogašati... Kotel molči. Vrta na dvorišču, vodeča na polje, so odprta... koča leži na kraju vasi...

Nevihita razsaja neprestano, kakor bi tulili volkovi... Vse pretresa groza... Bog... Bog... kako grozna noč!...

(Zvršetek pride).

PODLISTEK.

Ivan VasoV:

V Pirinah.

Iz bolgarščine prevedel V. M.

Lepe so naše Pirinske planine. Kako visoki, vse leto s snegom pokriti vrhovi, kako zelene doline, kako veličastni gozdovi, koliko čudovitih in raznovrstnih lepot!

Poleti se polnijo široke planine s čredami; rejene krave mukajo na paši, pasoč se konji s svetlimi grivami rezgatajo, in v daljavi se čuje pastirska piščalka, oživljajoča s svojim odmevom prepade in izgubljenega jase, razveseljujoč goré...

Čisti, hladni potoki drve po skalnatih strminah, se vijo po dišečih dolinah, in žume tako sladko, tako nežno, kakor pesem...

Splezavši na sneženi vrh, ki moli visoko v nebo, vidiš širom naokoli gore in doline, reki Strumo in Vardar, prelepo makedonsko pokrajino in na jugu za gorskimi vrhi Belo morje, in če dvigneš oči v višino — vidiš bož Boga!...

Čudovite so te Pirine s svojimi puščavami!

dokaže avstrijsko državljanstvo z „domovnico“ dovoljno starost pa s „krstnim listom“ ali pa „matičnim izpis-kom“.

Izrecno poudarjamo, da delavske knjižice ne veljajo kot dokumenti in so za popolnoma brez vrednosti! Zato naj jih torej nihče ne prinaša kot dokazilo.

Potrdilo za triletno bivanje izdaja v mestu in predmestjih, ki spadajo pod policijsko območje — policija, v okolici, ki ni pod policijskim območjem pa — orožništvo.

II. Za ostale volilne razrede.

Kdor hoče dokazati, da ima volilno pravico v volilnih razredih, za katere je določena posebna vrsta predpisane davka, mora dokazati predpis realnega (zemljišnega ali hišnega) davka z davčno knjižico, predpis osebnega davka pa z dotičnim podpisom davčne oblasti ali „opominom“ ali pobotnico.

Za I. razred je predpisano najmanj 400 K osebnega ali 200 K realnega davka; za II. razred najmanj 100 K osebnega ali 50 K realnega; za III. razred vsaj 20 K osebnega ali 10 K realnega davka.

V okolici voli v I. razredu vsak oni, ki ima predpisane vsaj 20 K osebnega ali 10 K realnega davka.

Občinske doklade se ne vštetajo v to davčno svoto!

Domače vesti.

Deželni zbor tržaški začne danes zopet svoje zasedanje. Seja se začne točno ob 7 zvečer. Dnevni red: 1. Otvoritev zasedanja. 2. Poročilo deželnega odbora o svojem delovanju in delovnem načrtu za tekoče zasedanje.

Imenovanja v finančni službi. Za finančnega komisarja v IX. činovnem razredu je imenovan provizorčni finančni komisar dr. Jernej Böhm. — Za carinskega revidenta v IX. plačilnem razredu je imenovan carinski oficijal Gvidon Sgubini. — Za carinske čeljadale v X. činovnem razredu so imenovani carinski asistenti Josip Ferlan, Aleksander Ulčigraj, Buggero Orazio in Karel Balt.

Izpremembe pri državni železnici. Asistent železniškega obratnega urada v Gorici, Franc Syha, je premeščen v Trst, aspirant Emil Kosiček iz Herpelj-Holzne v Kranj, aspirant Rafael Ogrin iz Kranja v Stanjel-Kobdillj in aspirant Edvard Planko iz Stanjela-Kobdilla v Kranj.

Vsesokolski zlet vendar prepovedan? Neki graški list poroča, da so tudi centralne oblasti na Dunaju prepovedale ta zlet ker se boje — srbskih Sokolov in bolgarskih „Junakov“. Odločilno za centralno vlado je bilo — tako vsaj trdi oni graški list — dejstvo, da je načelnik slovenske sokolske zveze dr. Oražen agitiral v Srbiji za čim večjo udeležbo na ljubljanskem zletu. Zamerjajo torej zdravniku, ker je bil šel v Srbijo, da nudi tam trpečem mu sočloveku pomoč zdravniške vede!... Ali ni, da nas mora oblitati rdečica sramu pred civiliziranim svetom?!

Kdo naj umeje to avstrijsko državljanstvo?! Vedno trde, kako hrepene po tem, da pridemo tudi s Srbijo do prijateljskih odnošajev, ob enem pa izdajajo naredbe, ki nas silijo, da ne verujemo v iskrenost te želje. Sokolski zlet v Ljubljani se ima vendar vršiti še le v avgustu; ali ni čudno potem, da žesjedaj računajo s tedanjim sovraštvom Srbov kakor gotovo stvarjo! Čudna zares so pota avstrijskih državljanov do... prijateljstva s srbskim narodom! Ali pa se gospoda morda boje, da bi to prijateljstvo moglo priti prehitro in da zato prilivajo olja v plamen...!

Bog sam naj se usmili teh avstrijskih državljanov!!

Pomožna akcija Lloydovega Metkovića. V večerajšnji številki smo poročili vest o tajlastvenem krcaju Živil in raznega drugega blaga na parnik „Metković“, ki je odplul v ponedeljek pod večer proti albanski obali. Vsakdo si je lahko že na prste izračunal, da nosi „Metković“ nekomu pomoč, sedaj pa je brez dvoma gotovo, da postane deležno civilno prebivalstvo Skadra. „Illustr. Wiener Extrablatt“ piše namreč že v svojem nedeljskem (utranjem) listu, da se pripravila pomožna akcija za civilno prebivalstvo Skadra, ki je vsled obleganja toliko trpelo. „V to svrhu pripravijo v Trstu ladjo“, — se pravi — „ki vzame s seboj živil, odev itd. Ona je že v Trstu in odrine prihodnje dni v južno dalmatinsko vodovje, kjer ostane na razpolago“.

Torej vse tako kakor smo pisali. Vsekakor pa je morala dunajska žurnalistika izvedeti to vest že najpozneje v soboto, kar zopet kaže, kako sistematično avstrijska vlada skrbi za Skader.

Nadvojvodinja Marija Terezija v Miramaru. K nadvojvodi prestolonasledniku je prišla v Miramar v obiske nadvojvodinja Marija Terezija. Njej v počast se je vršil v gradu diner, h kateremu je bil povabljen cesarski namestnik princ Hohenlohe s so-

progo. — Prestolonaslednikova rodbina prebiva zbog pomladnega vremena precejšen del dneva na morju.

Prosek. Repriza „Erazma Predjamskega“. Na občjo željo uprizori „Klub dram. diletantov“ na Proseku drugo nedeljo, dne 6. aprila v drugi dramo „Erazem Predjamski“, ki je bila tako dobro uprizorjena na velično močan ponedeljek! Drugo nedeljo naj torej nihče ne zamudi te prilike.

Blagajna za oskrbo bolnih zdravnikov boče zborovala v petek, dne 28. t. m. v knjižnični dvorani splošne bolnišnice. To bo letošnje glavno zborovanje in pričue zvečer ob četrta na osem.

Na občnem zboru pevskega društva „Veselite“ v Šklednju, ki se je vršil v nedeljo dne 2. marca t. l. so bili izvoljeni v odbor: Godina Ivan (Kudrič) predsednik, Šuman Fran podpredsednik, Godina Silvester (Ban) tajnik, Flego Ivan Mezo blagajnik, odborniki: Godina Silvester (Kudrič), Godina Josip (Fujo) in Zora Anton, namestniki: Saucina Mirko, Purič Dragotin in Sancina Josip (Drejač).

Na občnem zboru je bilo sklenjeno, da bo društvo prirejalo prihodnje poletje veselice s petjem, igrani, šaljivo tombolo, plesom itd. ob sodelovanju nove domače godbe, izbranih Škedenjskih mladeničev in dečkov pod vodstvom učitelja in kapelnika, g. Josipa Flega (Mezo).

Te prireditve se bodo vršile v narodnih gostilnah v Šklednju zunaj na planem, kjer je dovolj prostora za take prireditve. Mala vstopnina naj pripomore, da se društvo materialno okrepi, ob enem pa tudi pokaže, koliko je napredovalo. Društvo, pa ne bo pozabljalo sv. Cirila in Metoda. Tako bo za občinstvo dovolj prilike, da čuje lepe nove moške in mešane zборе, ki bodo dobro nastudirani po novem pevovodju in da — ob enem koristi narodni stvari.

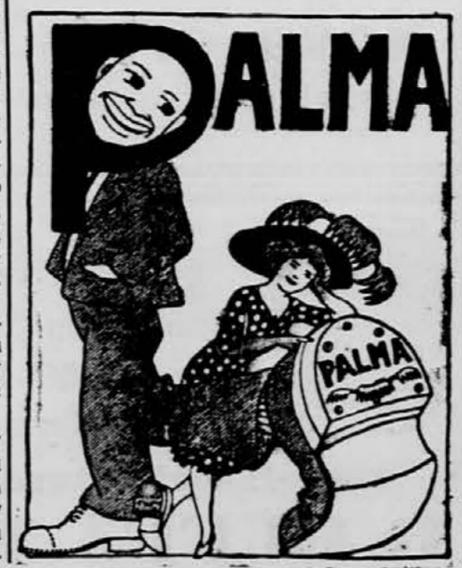
Naš dosežnji učitelj petja, g. Valentin Pižon, je namreč odstopil po 23letnem najvpešnejem delovanju. Res mnogo se je trudil naš pevovodja tekom teh 23 let in v prvi vrsti njegova zasluga je, da je društvo tako dobro in vpešno napredovalo. Mnogo nas je naučil narodnega, umetnega in cerkvenega petja, mnogo moških mešanih zborov in četverospelov, vsega skupaj nad 250, ki se nahajajo v društvenem arhivu. Viskdar nam je bil požrtvovalno na razpolago. A tudi ob svojem odstopu nam je obljubil za trdno, da nam bo vedno in za vsako potrebo rad na uslugo, da ostane tudi nadalje zvest temu društvu kakor je bil do sedaj in ki mu je bil tudi prvi predsednik.

Društvo mu izreka ob tej priliki najiskrenejšo hvaležnost in iskreno zahvalo. Bog naj nam ga ohrani še mnoga leta! Načelništvu „Veselite“.

Izlet godbenega odska NDO v Ricmanje. V nedeljo ob 3.30 popoldne se bo vršil v Ricmanjih javen shod, ki ga sklicuje zidarska skupina NDO. Ob tej priliki priredi godbeni odsek NDO izlet v Ricmanje, in sicer z vlakom, ki vozi ob 2.15 z dr. kolodvoru. Po shodu bo veselica, na kateri bo svirala godba NDO. Vabimo, da se udeležijo shoda in veselice vse narodno delavstvo v Ricmanjih. Upamo pa tudi, da poletel v nedeljo tudi več narodnih delavcev iz Trsta v Ricmanje.

Podružnica CMD v Šklednju priredi na belo nedeljo zabavni večer v dvorani „Gospod. društva“. Spored je prav bogat. Zabava se bo vršila od 7 zvečer do 2 popoldni. Vstopnina znaša za osebo 1 K. Ker pripade čisti dobiček v korist otroškemu vrtcu, vabi odbor k obilni udeležbi.

Dijaško podporno društvo v Trstu vabi ponovno na občni zbor, ki se bo vršil jutri, petek dne 28. t. m. zvečer ob 8 v društveni sobi, „Trž. podružnica SPD“, ul. Torre bianca št. 41 I. Z ozirom na prevažni pomen tega našega dobroteljnega društva v prid naši borni slovenski mladini, upamo krepkega odziva pri vseh, ki se zanimajo za razvoj in napredek našega dijaštva.

PAROPLOVNA DRUŽBA D. TRIPCovich & Ci. TRST

Urnik za potniško službo
veljaven do preklica.

Iz Trsta v Jakin, najhitrejša proga
s parobrodom na dva vijaka „GRAF WURMBRAND“.
Prevoz čez morje v 9 urah.

Vsako sredo ob 7 zjutraj od pomola sv. Karla, v zvezi z brzovlakom v Rim in nazaj, s povratkom iz Jakina v Trst vsako sredo ob 9 dopoldne;

iz Trsta v Jakin, direktna proga
z zvezo z brzovlakom v Rim in nazaj s parnikom na dva vijaka „CYCLOPS“; vsako soboto ob 4 pop. iz proste luke; s povratkom iz Jakina v Trst vsak ponedeljek ob 4 pop.;

iz Trsta v Benetke,
s parnikom na dva vijaka „Graf Wurmbbrand“; vsako soboto ob 2 popoldne in vsako nedeljo ob 4 popoldne od pomola sv. Karla; iz Benetek v Trst vsako nedeljo in vsak ponedeljek ob 8 zjutraj od pristana sv. Marka.

Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu in njenih raznih zastopstvih, v odpremnem potniškem uradu avstr. Lloydja, v potovalni pisarni P. Christofidis in družbeni lopi na pomolu sv. Karla.

Družba si pridržuje izpremembe v smislu prometnega opravilnika.

Kaj je „Sabinalin“?

odlikovan z zlatimi kolajnami v Neapelju, Parizu in Newyorku.

Sabinalin je najboljšo do sedaj poznano zdravilo proti belemu toku, nezmožnosti uriranja, impotenci, krvavih nerednostim in izostanju menstualne in je edino sredstvo, ki takoj in brez bolečin dosega najboljšo uspehe; popolnoma neškodljivo.

Sabinalin se dobiva v vseh večjih lekarnah, ako ne, se je obrniti direktno na

glavni zastop kem. farm. izdelkov, Trst, ulica Pondares 6ul.

kamor je tudi nasloviti vsa pisma, na katera se z povratno pošto in diskretno odgovarja. Cena v steklenicah po 6 in 10 kron; v obliki tablet po 4 K.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (niša gledališča Penice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kelesalni izbor.

ANTON SKERL - TRST
mehanič, zaprisežen izvedenec.

Trg Carlo Goldoni št. 10—11, Tel. 1734

Zastopnik raznih tovarn avtomobilov, motokoles itd. Generalni zastopnik tovarne avtomobilov „Ford“.

Zaloga avtomobilov, motokoles itd.

Napeljava in zaloga električnih zvočnikov; prodaja gramofonov, ksenofonov in fonografov. Zaloga priprav za točenje piva. Lastna delavnica za popraviljanje kivalnih strojev, koles, motokoles itd. — Velika zaloga pripadkov.

Velika obratna garaga, ulica dei Santi 16, vogel ulica Sovobotta TELEFON 2247. — STOCK FERNUM GOODRICH (amerikanzka). AVTOMOBILI NA POSODO PO ZMERNI CENI.

Dr. Pečnik
Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specializist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11^{1/2}—1 in 7—7^{1/2}.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobroznano

trgovino jestvin

Antonija Mihelič
v Trstu, ul. Rojan št. 8
FRAN SLUGA.

Alojzij Poch
slovenski urar in zlatar

V TRSTU
ulica del Rivo št. 26
(na trgu pri Sv. Jakoba)

Zobotehnični ambulatorij Univ. zdrava ka

Dr. Makso Barry
Ermanno Schuitze, I. tehnik.

Trst, ulica Caserma št. 17, II. nadstr

Posebni zavod za umetne zobe brez ustne plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zravnjanje krivo rastočih zob. Zmerne cene. Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popol.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher
zobozdravnik konz. zobni tehnik

TRST
ulica della Caserma št. 13, II. n.

R. Gasperini, Trst
Telefon št. 1974. špediter Via Economo št. 10.

Prevozno podjetje

Sprejema razcarinjanje vsakegakoli blaga iz mitnic, dostavlja na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJUGODNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „Cement“
Tovarna cementa „Portland“ v Spljeta.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezan l.a po K 2.30 in naprej, kakor gorgonzola, ementalski, ovčji, trapistovski sir in vsakovrstne slanine. — Priporoča se vdani **J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.**

Tržaška mala kronika.

Trst, 24. marca.

Grozna nesreča na žagi. V zadnji številki smo javili pod tem zaglavjem drobno vest, da je umrl na žagi v ulici Tesa št. 22 nesrečne smrti neki delavec. Danes nam zagotavlja sam lastnik g. Alberto Fabro, da je bila ta vest popolnoma neresnična, ker mu o taki nesreči ni ničesar znanega.

Loterijske številke, izžrebane dne 26. marca:
Trst 75 15 33 16 4

Društvene vesti.

Magdalenske CMD podružnice na občnem zboru dne 16. t. m. izvoljeni odbor se je v prvi seji dne 18. t. m. konstituiral kakor sledi: Benedikt Godina, predsednik, Županc Martin, podpredsednik, Kovačič Milka, vrtnarica otroškega vrta, tajnica, Štekar Ivan, blagajnik, za Sv. M. M. Zg. Čiač Anton, gostilničar, blagajnik, za Sv. M. M. Sp. Viberl Josip in Plisko Josip, odbor-nika.

Pevsko društvo „Trst“. Danes ob 8 zvečer pevska vaja za mešan zbor. Ker priredi društvo izlet v Postojno, spojen s koncertom in obiskom jame, prosimo polnoštevilne udeležbe.

Pevsko društvo „Skala“ v Sv. Križu priredi dne 30. t. m. veliko veselico z zanimivim sporedom v dvoranah g. Maganja. Začetek ob 4. popoldne.

Društvo inženirjev in arhitektov je sklicalo za prihodnji ponedeljek letno redno zborovanje v društvenem domu.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov, II. seja osrednjega odbora se vrši v petek, 28. t. m., ob 8:15 zvečer v društveni sobi. Nujno so vabljeni vsi gg. odborniki. Predsedstvo.

Slovensko gledališče.

Po dveh letih smo videli v nedeljo zvečer na našem odru zopet Tolstojevo „Vstajenje“. To dramo navadno uprizarjajo gledališča na Velikonočno nedeljo, saj je menda ni bolj prikladne predstave za ta dan kot ravno to delo velikega ruskega misleca. — Maslova, mlada, nezkušena deklica, zapeljana, pada vedno niže. Po nedolžnem jo tirajo pred porotnike in ti jo, brez podrobnega predočnega posvetovanja, spoznajo za krivo: Obsojena je na dolgo vrsto let in pregnana v Sibirijo. — Knezu Nehljudovu, ki jo je bil zapeljal kot mlad častnik, se oglašča vest in on skuša spraviti Maslovo, katero še vedno ljubi, zopet na pravo pot in jo dvigniti na prejšnji socialni nivo. Sledi jej v zapor, v bolnišnico in celo v Sibirijo; Maslova spozna pravo ljubezen Nehljudova in pride počasi do spoznanja: vrne se in postane vreden ud človeške družbe.

Glavni ulogi sta se nahajali v rokah ge. Dragutinovičeve (Maslova) in g. Toplaka (knez Nehljudov). Menda ni treba naglašati, da sta bila popolnoma na mestu. Ga. Dragutinovičeva je rešila svojo nalogo častno in s finim umevanjem, poglobivši se popolnoma v igro. Posebno na koncu tretjega dejanja (v ječi) je prišla popolnoma do veljavne njena igralca umetnost. — G. Toplak je bil le v prvem dejanju nekoliko neizrazit, dočim je bil konec zadnjega dejanja vreden vsega priznanja. — V ulogi jetnišničarja smo videli po dolgem času zopet g. Skalomirja, ki je bil v svoji ulogi naravnost izborn. Ostale vloge so bile v rokah gospic Talerjeve (Rdeča), Kovačičeve (teta), Železnikove in ge. Ilčičeve (Fedosija) ter gospodov Boleslavskega, Kovačiča, Goloba i. dr., ki so svoje male vloge rešili več ali manj dobro. Oprema je bila prav čedna in sploh igra uprizorjena res dostojno. —c.

Za benefico režiserja g. Dragutinoviča določena je nedelja, dne 6. aprila. Uprizori se krasna zgodovinska igra iz časov Neronovih „V ZNAMENJU KRIŽA“, spisana po slavnoznanim Sienkiewiczem romanu „Quo vadis“?

Porotno sodišče.

Včeraj bi bila imela pričeti porotna obravnava proti Antoniji Pirjavčevi radi zločina sleparstva, pa je bila preložena v svrhu delegacije drugega sodišča.

Dne 28. t. m. prične razprava proti Ivanu Prestiu, uredniku „Jugoslovanskega železničarja“, radi žaljenja potom tiska. Predsedoval bo dež. sod svet. dr. Stegü, branil pa dr. Mandić, zasebnega tožitelja pa zastopal dr. Robba.

Mar. del. organizacija.

Prip. odbor Zveze jugoslovanskih lesnih delavcev sklicuje za danes v četrtek ob 7:30 zvečer ustanovni občni zbor v društvenih prostorih, ul. Sv. Frančiška 2. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo prip. odbora. 3. Volitev odbora. Občnega zbora se smejo udeležiti člani sledečih skupin NDO: tesarske, mizarske, lesnih težakov in parčelnih stavcev.

Zidarska skupina NDO. Danes, v četrtek, ob 6 zvečer važno odborova seja. Nihče naj ne masjka!

Tesarska skupina vabi na izredni občni zbor, ki se bo vršil v soboto ob 7:30 zvečer v društvenih prostorih, ul. Sv. Frančiška št. 2. Dnevni red: 1. Volitev odbora. 2. Slučajnosti.

Govorniška šola NDO. Jutri v petek, točno ob 8 zvečer govorniška šola.

Vesti iz Goriške.

Šola za ribiče. Goriška trgovska in obrtna zbornica in deželni odbor goriško-gradišičanski mislita osnovati v Gradežu šolo za ribiče. Te dni se je vršilo v Gorici zborovanje, pri katerem je referiral tajnik trgovske zbornice, Bislack, ki je poudarjal nujno potrebo take šole.

DAROVIL

— Dr. S. M. Čok je daroval za knjigo „Venec povesti“, podarjeno od gosp. dvor. svet. Ternovca, 1 K za CMD.

— Za CM ples je daroval g. I. Hl. 6 kron; denar hranil laseratni oddelček „Edinosti“.

— Žvabovi dečki nabrali na dan sv. Jožefa za svetoivansko podr. CMD v Lonjerju K 1:24; pri Živcu na Sovranšču K 1:90 in pri društvu na Frdeniču 24 st. Spremljevalec dodal 18 st., skupaj K 3:50. — Za isto podružnico za „Šopek povestic“ visok. gosp. dvornega svetaika M. A. Trnovca Angelj Martelanc c. kr. oficijal 2 K, Anton Trobec Sv. Ivan 1 K, gca. Iva Sabadna 1 K; skupaj 4 K. Vrdelski Jožeti v Pušarjevi osmici K 1:50.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besedo. Maslo tiskane besede nakrat več. Najmanjša pristojbina 40 v. Plača se takoj inseratnemu oddelku.

Stalni krajevni agenti, zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse št. 20. 324

Išče se kovaški delavec, ki je obenem kolar. Plača po dogovoru. Lovre Prašnikar, kovač, Dekani (Istra). 613

Slikar in pleskar Fran Keber v Trstu, ulica dei Bacchi št. 19, se priporoča slavemu občinstvu. 585

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 444

Izgubila se je v koprski okolici lovska psica, bela in rumena, z dolgim repom. Kdor jo najde in pripelje v Trst, Settefontane 10, dobi dobro nagrado. 642

Proda se po nizki ceni enonadstropna hiša z gospodarskim poslopjem in majhnim posestvom, vse v krasni legi in dobrem stanju, blizu Gorice. Pojasnila: Ajdišek Fran, Passeggio S. Andrea, 8. 638

Tomajska mladina priredi zopet prihodnjo nedeljo javen ples. Svira lonjerska sokolska godba. 635

Odda se meblirana zračna soba pri ljudskem vrta za 1. april, ul. Toriceli 2, I. n.; na ogled od 12—5. 636

Zemljišča se prodajo pri postaji Sv. Ane od 50 sežnjev naprej po nizki ceni. Naslov: gostilna Furlan pri postaji Sv. Ane. 634

Iščem šiviljo za na deželo, ki bi znala tudi veziti na šivalni stroj, zmožno hrvatskega in italijanskega jezika. Naslov pove inseratni oddelček Edinosti. 639

Priporočljive tvrdke.

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno.

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst ulica Geppa št. 10, I. n. Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca Trst, ul. Olmo št. 12. 1730

Izpadle lase kupujem ter izdelujem vsakovrstna najmodernejša lasna dela. ANDREJ ROJIC, ul. Acquedoto 20. 1752

Knjigoveznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigoveznica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vse knjigoveške preprosta in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1760

Velika zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gramofonov, orkestronov pri **Batjel-u,** Gorica, Stolina ulica št. 2 in 4. Mehanična delavnica. — Prodaja na obroke. Ceniški franko. Velika zaloga vsakovrstnih strojev rabljenih po cen.

SLOVENC! SLOVANI!
Podpirajte družbo
SV. CIRILA IN METODA!

... NARODNA POSOJILNICA IN HRANILNICA v TRSTU ...
NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE ...
VLOGE NA KNJIŽICE IN TEKOČI RAČUN **4 1/2 - 4 3/4 - 5%**
OBREŠTUJE S POLNIMI
PRODAJA BREŖKE NA MALE MESEČNE OBROKE. — IZKAZE POŠILJA NA ZAHTEVO
POBOJA NA MENJIOE IN VREDNOTE. — POSREDUJE ZAVAROVANJA VSEH VRST.

Samo od 9-1 in 3-7 zv.

se more nabaviti

POHIŠTVO

po izredno nizkih cenah

v Trstu, v ulici Caserma št. 4.

Zdravilno pivo dvojnega kvasa

Vsi zdravniki ga priporočajo.

Odlikovano na
: 7 razstavah :**S. STEFAN**Odlikovano na
: 7 razstavah :

Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam cenj, odjemalec in cenj. občinstvu, da sem namestil v svoji pekarni, nahajajoči se v Trstu, ulica Giuseppe Parini št. 12

električni stroj za izdelovanje kruha in sladčic

ki je edino sredstvo čistoče in zdravstva. Prodajajo se

pince in „presnitz“ prve vrste in vse vrste slaščic.

Vino in likerji v steklenicah. Sprejemajo se naročila za pecivo. Postrežba na dom. Priporoča se

Josip Pahor.**„Celeste Furlani“**

Trst, ulica Belvedere št. 57

priporoča cenj. občinstvu svojo

trgovino jestvin

in kolonijalnega blaga.

Blago je vedno sveže in cene jako zmerno. Postrežba tudi na dom.

RADOSLAV PETRIČ

Trst, ulica Geppa št. 12, Telef. 1025.

Priporoča svoja zajamčeno pristna dalmatinska vina in izvrstni istrski teran.

Asti in šumeči refošk in vermont

lastnega in odlikovanega pridelka. Za prodajalce nizke in konkurenčne cene.

POSTREŽBA NA DOM.

Prva tržaška tovarna

„Cicli Trieste“

G. Mürer, ulica Chiozza št. 18.

Zaloga vseh novosti. Gumijevi plašči in cevi, pripadki in komadi za izmeno. Absolutno konkurenčne cene. Olajšanja pri plačevanju. Kolesa „Racer“ od K 130— naprej, najboljša ljudska kolesa.

Popravila se izvršujejo pod garancijo točno in po nizkih cenah.

33 prekomorskih parnikov.

AUSTRO-AMERICANA

... TRST ...

Brza voznja, redna voznja za potnike in blago v Severno in Južno Ameriko, Kanado in Grško, Italijo, Severno Afriko in Španijo.

Nova črta Trst-Kanada

Prvi odhod: dne 12. aprila: parnik z 2 vijakoma „Alice“ v Quebec.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2.

„KODAK“

Velikanska izber fotografskih aparatov vsake vrste.

ZALOGA

aparatov, filmov, stekel za fotografiranje i. t. d.

glasovite tvrdke „Kodak“.

R. BUFFA, Trst, Corso 2.

Edini zastopnik glasovite tvrdke „LA LUMINOSA“ v Genevi.